

Svatý Ivan český: Inspirace nejen pro křesťany. Proti duši, která se nepodvolí, nemá d'ábel šanci!

volnyblog.news/svaty-ivan-cesky-inspirace-nejen-pro-krestany

By Ester Holubová

25. června 2023

00:00

00:00

1.

5:51

25.6.2023

LIBOR RÖSNER připomíná v den dnešního svátku sv. Ivana českého neobyčejné osudy tohoto pozoruhodného a málo známého světce, který proslul bojem s démony a s přemáháním pokušení v samotě Křivoklátských lesů

Ivan se narodil jako knížecí synek. Otec Gostomysl se v něm viděl, a o tom, že po něm Ivan jakožto nejstarší jednou nepřevzme vládu, nepochyboval ani v nejdivočejších snech. Jenže syn se nepotatil,

věci jako vládnutí, majetek či bujaré zábavy šly mimo něj. Lákala ho samota – samota v tichu rozjímání, samota ve společenství s Bohem. Charvátská země, v níž se narodil, země sousedící s knížectvím českých Přemyslovců či pšovských knížat, odkud pocházela pro změnu sv. Ludmila, byla svěží díky nedávnému křtu a mladé knížátko bralo Kristovu radostnou zvěst opravdu vážně – jako jedno z mála v zemi. Chtělo se Bohu odevzdat úplně, jenže v prostředí, kde žilo, to nešlo podle jeho představ. Představy okolí o pravém životě se totiž od těch jeho, vázaných na Desatero, značně lišily.

Jít tam, kam tě volá Bůh

Ivan byl na každém kroku hlídán, poněvadž už nějaký čas svými řečmi i chováním budil ve svém okolí pohoršení. Odmítal totiž zvyklosti předků, kterou čerstvě pokřtění lidé knížecího dvora nehodlali opouštět. Musel proto v sobě objevit herecké vlohy, aby svým rádobu bujarým stylem všechny oklamal a uspal je natolik, že bude moci v nestřeženém okamžiku utéci.

Brzy se dočkal. Při jednom velkém lovu se mu podařilo odpoutat se od své družiny, která se při štvanci dostala do ráže a na mladého pána zapomněla. Ten si dodal kuráže a zmizel. Když ostatní z opojení krve vystřízlivěli, začali ho hledat, jenže Ivan nebyl včerejší. Při nejbližší příležitosti si vyměnil svůj nádherný oděv s jakýmsi otrhaným vandrákem a od té chvíle se pohyboval takto inkognito. Není divu, že ho nepoznali ani jeho vlastní bratři, kteří jeli okolo něj, ani je nenapadlo, aby ho hledali v nějakém pobudovi. Tak mohl bývalý nástupce knížecího trůnu jít tam, kam ho volal Bůh.

Čtěte ZDE: Princezna ducha Anežka Česká: Inspirována svatou Ludmilou. Obě světice spojuje láska k Bohu a vlasti. Chudoba a odříkání snoubenky Pána Ježíše Krista

Usadil se v jedné jeskyni v širokých hvozdech pohanských Čech a dva roky se zde musel bránit před útoky ďábla. Dva roky vzdoroval neustálým návalům pokušení, a když už byl se svými silami v koncích a rozhodl se, že svou pozici přeci jen opustí, zjevil se mu náhle sv. Jan Křtitel. „Kam jdeš, Ivane?“ ptá se ho. „Pořád tu na mne útočí zlí duchové, půjdu jinam, kde budu mít pokoj.“ „Vrať se, zůstaň tady!“ přikázal mu světec a dal mu na obranu kříž, aby jím zlé duchy odháněl. Ivan se tedy vrátil – už pevný, neochvějný a jistý si tím, že Bůh stojí při něm, tudíž že z tohoto boje vyjde jako vítěz.

A taky že ano, když se kolem něho démoni zase nakupili, stačilo jen držet před sebou darovaný kříž a rozprchli se jako hejno vran. Jen nejzuřivější z nich zůstal a dotíral na neohroženého poustevníka. Ten však vzal kříž a vhodil ho démonu do otevřeného prskajícího chřtánu, takže ten podle legendy proletěl skálou, k níž byl přitisknut, a udělal do ní díru.

Bořivojův lov

Pak už měl od nich Ivan pokoj. Mohl nerušeně rozjímat v tichu přírody a hltavě číst z nádherné knihy stvoření. Mohl žít v symbióze s přírodou, s lesní zvěří, s laní, která jej živila svým mlékem, mohl

snášet příkoří, která mu způsobovali už jen lidé – okolní pastýři či rolníci, ale když bylo třeba, uzdravil nemocnou krávu jednoho z nich a dobré sousedské vztahy byly navázány.

Léta běžela, léta letěla, kníže Neklan, za jehož panování do Čech přibyl, byl už dávno mrtvý, nyní vládl Bořivoj, první Přemyslovec, který přijal křest. Tento Bořivoj holdoval jako každý správný muž své doby lovu. Jednoho dne uspořádal honitbu i v místě, kde žil poustevník, jehož znalo jen pár okolních lidí. Ti, co žili od jeho jeskyně dál, o něm neměli ani potuchy.

Lovci projížděli křížem krázem lesem a stříleli po všem, co se jen hnulo. Znenadání před ně skočila veliká laň, Bořivoj uchopil luk a střelil po ní. Netrefil se však dobře, zvíře jen poranil. To se dalo na útěk směrem k Ivanově jeskyni, kde hledalo úkryt u muže, jehož živilo svým mlékem. Ale kníže byl rychlejší, dohnal je v potoce a proklál je svým kopíím. Místo radosti z trofeje mu však zatrnulo – z vemínka laně vytékal silný proud mléka.

Čtěte ZDE: Velký národní svátek: Dorosteme ještě někdy smyslu světceva života a smrti? Dva druhy nepřátel včera i dnes. Pracujme pro budoucnost. Protiklad doby, v níž žijeme. Nelze rezignovat a mlčky souhlasit

Toto leknutí ale nebylo nic proti tomu, jež ho čekalo hned vzápětí – objevil se před ním obrovský zarostlý chlap, bosý a s holí v ruce, a hlubokým hlasem na něj spustil: „Proč jsi zabil mé zvířátko?“ Kníže i

jeho družina byli polekáni, někteří utekli rovnou, jiní naléhali na svého pána, ať okamžitě prchá pryč. Ten si však dodal odvahy a vypravil ze sebe: „Zaklínám tě ve jménu Ježíše Krista, Syna Božího, abys mi pověděl, jestli jsi dobrý, nebo zlý!“ „Jsem člověk, nehodný služebník Ježíšův. Bydlím tady ve jménu Boží Trojice, s pomocí Ježíše, jeho Matky Panny Marie a svatého Jana Křtitele.“

Všechna marnost tohoto světa

To knížete uklidnilo. Začal se Ivana vyptávat, co je zač, co tu dělá, prohlédl si jeho obydlí a pozval ho do toho svého – na Tetín. Jenže Ivan nato, že na koni nejezdí, ale když pro něj pošle kněze a bude to vůle Boží, tak přijede. Bořivojova žena Ludmila se těšila, až svatého muže spatří. Vyšla mu i s chotěm naproti, uvítali ho, předkládali mu to nejlepší, co měli, byli by mu snesli i modré z nebe, jenže Ivan se ničeho nedotkl a požádal je, aby mu umožnili vrátit se zpět do jeskyně. Sice neradi, ale pustili ho.

Pak za ním poslali i svého dvorního kaplana – kněze Pavla, který Ivana, už churavějícího, zaopatřil svátostmi. Zanedlouho na to (někdy kolem roku 880) poustevník Ivan ve své jeskyni zemřel. Zde byl též pochován. Místo se stalo cílem lidové zbožnosti, lidé sem začali houfně přicházet a byli zde vyléčeni z různých nemocí. Kníže Bořivoj nechal vedle jeskyně, v níž vybudoval kostelík sv. Jana Křtitele, Břetislav I. jej později postoupil ostrovským benediktinům. V 18. století povstala družina českých poustevníků – ivanitů, která však měla jepičí život a výnosem Josefa II. byla r. 1782 zrušena.

Zdroj.